

Mr. sc. Jadranka Luketa-Marković, prof. pčelarska mentorica i apiterapeutkinja te promotorica posebnih mogućnosti osoba s invaliditetom 16. do 18. 9. 2018. sudjelovala na skupu Savez udruga osoba s invaliditetom, Kolašin, Crna Gora „Naša inicijativa” kroz evropski projekt 2 IPA – *Osobe s invaliditetom – lideri u pčelarstvu*.

Osobni izvještaj

Savez udruga osoba s invaliditetom Crne Gore „Naša inicijativa” nosioci su projekta *Osobe s invaliditetom – lideri u pčelarstvu*.

Mogućnost samozapošljavanja na pčelinjaku

Praktični radovi posadi biljčicu za našu pčelicu

Prepoznali su moj dugogodišnji pedagoški rad sa osobama s invaliditetom u pčelarstvu, moju izdavačku i znanstvenu pčelarsku djelatnost te veliko invalidsko, pčelarsko i pedagoško iskustvo i zato su me u projektu „*Osobe s invaliditetom – lideri u pčelarstvu*“, odabrali da organiziram i održim u Crnoj Gori u Kolašinu u trodnevna predavanjima u tri teme, a u radu se pojavila potreba i za četvrtom:

1. Pčelarenje u poboljšanju kvalitete života osoba s invaliditetom kao
 - (a) radna terapija
 - (b) socijalna terapija
 - (c) psihoterapija
2. Pčelinja zajednica
 - (a) biologija pčelinje zajednice
 - (b) važnost pčela u ekosustavu
 - (c) razmnožavane pčelinje zajednice
 - (d) kvaliteta matice
 - (e) ekonomika pčelarenja
 - (f) tehnički pčelarski poslovi
 - (g) mogućnosti pčelarskog samozapošljavanja osoba s invaliditetom
 - (h) planiranje osobnog pčelarenja
3. Pčelinji proizvodi
 - (a) Med
 - (b) Pelud
 - (c) Propolis u apiterapiji
 - (d) Vosak
 - (e) Matična mliječ
 - (f) Pčelinji otrov – mogući posao i apiterapija
 - (g) Zrak iz košnice u apiterapiji
4. Higijena pčelinjeg prostora u proizvodnji hrane

(a) Košnice vrškare prevučene glinom u kojoj je kravlja balega sa vapnom

(b) Botulizam

Zadovoljstvo učinjenim

Zaslužena nagrada

Košnica vrškara u suvremenom pčelarstvu samo etnografski eksponat

Suvremena sljedivost hrane

Učesnici predavanja su po obrazovnoj strukturi bile osobe od onih sa osnovnom školom do fakultetski obrazovanih osoba. U grupi su bile i tri osobe ometene u razvoju sa asistentima. Polovina ih je bila ženskog, a druga muškog spola sa različitim stupnjevima i vrstama invalidnosti. Da bih to saznala, po mom predstavljanju ispunili su anketu od koje smo načinili i objavili znanstveni rad:

Martinec, R., Luketa Marković, J., Pinjatela, R., Dobranović, M., Šarčević, J.: The Use of Beekeeping and Apitherapy in Improving the Quality of Life in Elderly and Persons with Disabilities

Ovaj put sa ciljem da sami obznane soj invaliditet, socijalne i pčelarske sklonosti. Meni je to pomoglo u odabiru metodičkih postupaka, odabira pomagala i mogućeg individualnog rada na treningu, te kasnijih mogućnosti osobne, savjetodavne invalidske i pčelarske pomoći (Couselling suport)

Zato što sam tako spoznala njihove različite interese i mogućnosti, nisam se ograničila samo na tradicionalno dobivanje meda, nego ubiranje svih pčelinjih proizvoda i pridružene im apiterapije, kao mogućnost poboljšanja kvalitete života i samozapošljavanja. Pčelariti se ne može po receptima jer nas u pčelarstvu na pčelinjaku ne prate ni agronomi ni ekonomisti, pa sam ih potakla na samostalno donošenje odluka. Stoga sam nastojala da učesnici projekta usvoje da za pčelarenje treba mnogo znanja, razumijevanja samopouzdanja i pritom donošenja odluka (što je usvojeno u valorizacijskoj anketi 1/4 u prilogu).

Sudionici projekta

Metodički pristup nastojala što više vizualizirati u obliku slika filmova i praktičnog rada i tekstualnih priloga za kasniji samostalni rad. Po ocjeni sudionika najviše su im se sviđjeli filmovi i njihovo zaustavljanje u analizi i komentiranju prikazanog (zamijećeno u valorizacijskoj anketi 1/5 u prilogu).

Praktični rad osobe ometene u razvoju

U toku izlaganja provjeravala sam razumijevanje iznesenog na temelju postavljenih pitanja u dijalogu u toku predavanja ali i u kasnijim druženjima i razgovorima uz kavu. Svako od njih načinio je plan svojeg pčelarenja, poneki i u pisanom obliku (valorizacijska anketa 1/6 u prilogu) od korisnog hobija, apiterapijskog pčelarenja do pčelarenja kao zanimanja.

U toku predavanja svako od njih je činio izbor svojih pčelarskih interesa pa su neki sebi interesantne dijelove PP predavanja fotografirali (valorizacijska anketa 4/4).

U ime svih mi se na mom pedagoškom radu spontano zahvalio dječak sa daun sindromom i pritom na svoj način sažeo bitnu činjenicu prožetu kroz sva predavanja: „Bez pčela nema života“.

Dijeljenje spoznatog u emocijama osobe sa daun sindromom

Uz kavicu je bilo i spontanih komentara poput: „Jako sam zadovoljan na dobivenom, potkovanom znanju“.

Svi su dobili moj mail jadranka.luketa@gmail.com za moguću daljnju suradnju. Ona je već počela:

1. osobnoj poduci u apiterapiji (naglašeno u valorizacijskoj anketi 4/4)
2. mogućoj organizaciji sakupljanja i prodaje pčelinjeg otrova
3. članci u medijima na stranici Nasainicijativa i časopisima:
4. suradna sa Agronomskim fakultetom u Zagrebu u mogućnostima:
 - (a) analiza kvalitete voska u satnim osnovama
 - (b) program kalkulacije cijene pčelinjih proizvoda

U ovom sam projektu i velikom pčelarskom i pedagoškom izazovu upoznala divne ljude od kojih sam mnogo naučila i obogatila se novim iskustvima što će mi biti iskustvena podrška u mom daljnjem pedagoškom pčelarskom i apiterapijskom radu.

Mr. sc. Jadranka Luketa-Marković, profesorica, pčelarska mentorica i apiterapeutkinja i promotorica posebnih mogućnosti osoba s invaliditetom